

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,,

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'25 id.
Estranger	1'50 id.
Un número	10 céntims

Any 3.er

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
CORT-REAL 7-1.er

Diumenge 29 de Mars de 1896

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletons, etc., que 's remetin
á la Redacció, se'n donarà compte en lo Setmanari

BIBLIOTECA PÚBLICA
GIRONA

Núm. 102

ENCUADERNADOR

Se necesita un
oficial en la im-
premta d'aquest
periódich.

SECCIÓ GENERAL

LA PROFESSÓ DEL DIJOUS SANT Á GERONA EN LO ANY 1776

La Confraría de la Puríssima Sanch de N. S. Jesucrist, establecida en lo Convent del Carme de la nostra Ciutat, venia fent desde sa creació en 1569, y en virtut de sos Estatuts, la professó del Dijous Sant, la quina se feya á la nit, co es quan ja era fosch, fins que en 1769 lo senyor Bisbe prohibí fer funcions y professors de nit. En consecuencia aquesta professó, com també la del Dolors en lo Divendres Sant y les Quaranta Hores contínues que 's feyan en la Catedral, deixaren de ferse. Pero en l' any 1776, havent manifestat lo Sor. Bisbe Illtm. don Thomás de Lorenzana desitjos de que aquelles funcions y solemnitats religioses se restablissen, intervingueren en l' assumptu l' Ajuntament, lo Governador, la Confraría de la Sanch, etc. quedant resoltes les dificultats passades y tornantse á fer aquell any la professó del Dijous Sant ab molt lluhiment, y en lo modo y forma que descriu lo Rnt. P. Fr. Joseph Ricart en son manuscrit *llibre de Notas del Concert del Carme de Gerona, etc.* » atyal com segueix:

Eixida, Curs y Tornada de la Professó del Dijous Sant.

Entre las 5 y 6 horas de la tarde del dia 4 abril de 1776 los Manayas ab son Capità anaren á buscar lo Pendó negra de la Confraría de la Sanch, lo qual Pendó en dita Professó per cert conveni entre dita Confraria y la Confraria dels Fusters, se entrega y porta lo Pabordre de dits Fusters.

Apenas agueren acompañyat dit Pendó á Nostra Iglesia, y com eran cerca las 6 horas, en que com a-vém dit fol. 387 se avía de comensar dita Professó, y per lo que lo senyor Governador y Illtre. Ajuntament, avia manat á tots los Pabordes dels Gremis, que tenian Misteri, no sols que al punt de las 6 horas estiguessin ja apunt pera incorporarse per son orde a la Professó, si també que per lo bon orde y quietut estiguessen subordinats á als Administradors de la Sanch, eo als Directors de la Professó, se ordená luego aquesta.

Anava devant la Trompeta Real, despues lo Andador de la Sanch, los Ganfanons y llanternas; despues los Manayas ab algunas atxas de la Sanch; lo dit Pendó acompañyat de Musica funebre, y molts atxas. Despues per son orde los Misteris acampenyats de atxas de sos respectius Gremis. Despues se seguian la Creu dels Improperis y los Congregants ab atxas vestits ab vestas y entre ells los Penitencias, pero no se admeteren Disciplinats.

Despues se seguian alguns Seminaristas interpolats ab los Religiosos que accompanyaven al S. Christo, als quals Seminaristas y Religiosos la Confraria de la Sanch avia donat á quicun un siri antes de eixir de nostra Iglesia. Despues se seguia lo S. Christo ab sos Portants etc. devant del qual anavan dos Flautas y Baxò tocant algunas tocatas funebres, y en los intermedis los Religiosos y Seminaristas resavan ab veu funebre un vers del Psalm *Miserere* etc. y tras del San Christo anavan ab vesta alguns dels Administradors.

Nota que antes de ferse la Professó lo S. Christo ab los cotxins se portá de la Capella de la Sanch al Altar Major, en lo Presbiteri del qual se anavan juntant los Congregants. á di de que, si hi agués agut mes temps, se auria fet una plàctica sobre la quietut, devoció y modestia; pero com los Congregants tardaren á venir, y la hora determinada se acerava, no se feu dita Plàctica, y lo S. Christo isqué de la iglesia en son temps accompanyat dels Congregants, Religiosos y Seminaristas.

Nota que lo Secretari del Número de la Sanch, convidá als Seminaristas de St. Martí, y als Directors, y per concell de estos fou precis demandar al Illtm. Bisbe peraque donás Il·lencia á als Seminaristas que volguessen venir, lo que con-

cedí dit Illtm., ab que ne vingueren molts, dels quals dos ab Sobre Pellís ab dos incensers anavan devant del Misteri del S. Sepulcre continuament incensant, altres dos feren de Ministes en lo Gremial; y los demés ab sa sotana y manteu y Bonete foren repartits é interpolats ab los Religiosos, part dels quals anava ab lo S. Christo, y los demés ab lo S. Sepulcre. Pero ningú Religiós aná á buscar lo Misteri dels Botiguers, ni aná ab dit Misteri, com hi anavan temps passat, per ser los Religiosos pochs, y averne de anar ab lo S. Sepulcre, com de ante mano jo los ho enrahoní, y no hi agués res que dir.

Despues se seguian las atxas y Misteri dels Botiguers, despues dels quals anavan molts atxas de Devoció, y tras estas las dels Advocats, Notaris etc. convidats com se ha dit fol. 390 per lo acompañament del Misteri del S. Sepulcre. Despues se seguian los Seminaristas ab los Religiosos ab sos respectius siris com avem dit parlant del S. Christo, despues algunas atxas y lo Misteri del S. Sepulcre, devant del qual anavan los Seminaristas ab sos incensers, com havém dit sobre, y algunas Flautas y Baxò que anavan tocant tocatas funebres y despues los Religiosos y Seminaristas resavan ab veu funebre un vers del Psalm *Miserere* etc.

Dit Misteri del S. Sepulcre se portava sota Talam negra, que era lo de S. Feliu, y las varas dels qual portaren los Srs. Advocats y Notaris. Tras dit Misteri anava lo Gremial en que feya de Presta un Religiós y de Diaca y Subdiaca dos Seminaristas. Y tras de dit Gremial (de que fol 388) anava lo Sor. Governador acompañyat de dos Srs. Regidors y tras estos los Alacayos y la Tropa. Se acabá la Professó als 2 quarts de las 9 horas de la mateixa nit, y així mateix la Professó dels Dolors en lo Divendres.

Nota que avení en la Iglesia de S. Francesch Armats, en temps de ferse dita Professó vingueren; y lo Capità y Angel se posaren y anaren devant del S. Sepulcre, y los Armats al costat, y los Tambors y Pifre anavan tras los dits Alacayos del Sr. Governador y ab dita Tropa.

Nota que encaraque los Religiosos y Seminaristas, que anavan ab lo S. Christo anavan com devian molt prop y casi al costat de ell á lo menos alguns, entre mitg de ells, com sols portaven siris, faltavan algunas atxas; pero que altre any, pera que la llum sia continua se han de interpolar entre dits Religiosos etc. algunas atxas.

Nota que los Religiosos y Seminaristas, que anavan, ó devian anar cerca lo Misteri del S. Sepulcre, anavan sobradament en avant, y entre ells y lo S. Sepulcre y Flautas y Baxò hi avia sobrada distancia pera alternar y resar los versos del Psalm *Miserere* etc. per lo que y peraque vagi tot illuminat se ha de procurar, que encara que devant dels dits Religiosos etc. vagian algunas atxas del S. Sepulcre, se ha de procurar que deixant 6 ó 8 atxas per cada costat del Misteri del S. Sepulcre, las demés vagin interpoladas. ó alomenos ni agin algunas entre mitg de dits Religiosos etc. pera que la llum quedia continua, y dits Religiosos etc. que portan siri, si fa vent no vagin á las foscas, lo que no fa bona ditta Professó ans be en alguna manera la desdora com ho han dit molts.

Isque ditta Professó per la Porta gran de nostra Iglesia, passá per la Plassa del Oli, ahont se incorporen á ella los Misteris, molts atxas y molts Congregants. Despues passant per lo Carrer de la Força per devant dels Csputxins, y pujant per la pujada de la font de la Seu, eo de la Casa del Sr. Ardiaca Major, entrá á la Iglesia de la Catedral per la Porta dels Apóstols, en que hi avia sentinelas, que sols deixaven entrar allí los de la Professó, Eclesiástichs etc. com avém dit fol. 388 y avia promés lo Illtm. Bisbe que cuidaría que allí no hi agués lo brugit, que acostumava averhi en dita Iglesia, com així se auria de fer sempre y quant pera complaïr al Illtm. Bisbe se agia de pujar y entrar en dita Iglesia.

Nota que pera evitar alborots, ó qüestions, quant esta ó altres Professós vullan entrar alomenos á las Iglesias de la Cathedral y S. Feliu, se ha de demanar la llicència als señyors Obrers, que son tinguts per señyors de ditas Iglesias, per lo que se diu en la Nota del fol. 388.

Despues de aver entrat ditta Professó á la Cathedral torná eixir per la mateixa Porta, baixá per la mateixa part per ahont avia pujat, y passant per devant de la Escala de la Seu, y per lo Portal de Sobreportas, tirá sens passar per la Iglesia de S. Feliu, per devant de

las Caputxinás, Carrer del Llop, etc. y feu lo mateix curs que acostuman fer las demés Professons Generals.

Pero e de admirar, que no obstant de aver prohibit á la gent, que entrás á la Cathedral y estar la innúmerable multitud de personas ja en la Escala de la Seu ja baix en lo Pla y devant ella, y ja ab igual abundancia en la Plassa y altres parts no se sentís al menor brugit ni enrahonament, ans be per totas parts se observava un sumo silencio, de que tots se han admirat, atés lo gran concurs de tot genero de Personas etc.

Aná cncntuant dita Professó ab gran quietut son acostumat curs, y al arribar al caütó del Carrer del Carme y á esta part de la casa del Sr. Compte, los Misteris ab las atxas de sos Gremis sens arribar á nostra Iglesia se feian passar per la Plassa del Oli y marxavan á sos respectius destinos, demanera que á la Iglesia del Carme sols si deixaren entrar aquells, que de precís hi avían de entrar com los Manayas, que luego pujaren al Saló de la Sanch pera despullarse, los Ganfanons y llanternas, lo Pendó, la Creu dels Improperis, que se feu posar al Peu de la mesa del Altar Major, los Congregants, que se ferén pujar al Presbiteri, ahont també pujá y se tingue anarbonat lo S. Christo; altres Congregants, los Religiosos y Seminaristas se posaren á dos fileras desdel Presbiteri fins á la Porta gran de la Iglesia, ahont apenas agués entrat ab son Talam lo S. Sepulcre, lo Gremial, y lo Sr. Governador ab sos colaterals, se cantá lo vers: *Dererunt in escam* etc. y lo Presta digué la Oració: *Respic quesumus Dne.* etc. Finida la qual ab lo Talam se portá lo S. Sepulcre á la Capella de S. Juliá, eo de las Tercerolas accompanyantlo molts atxas y los sobredits Armats: y després de averlo deixat allí, baixaren del Presbiteri los Congregants y accompanyaren al sant Christo á la Capella de la Sanch en la altar de la qual se torná á collocar dita Imatge en lo andemá al mitj dia, y així mateix lo S. Sepulcre ab tots sos interiors adorns en son Altar. Per ultim se ha fet dita Professó ab comú aplauso del Illtm. Bisbe, Sr. Governador, Illtre. Ajuntament y de tots los demés concurrents tan de la Ciutat, com dels Forasters que avian vingut á Gerona pera veurerla. Se acabá esta Professó als 2 quarts de las 9 horas de la nit; com així també se acabá en lo andemá la Professo dels Dolors.

Segons datos continguts en lo mateix llibre, lo origen de entrar la professó del Dijous Sant en les iglesies no era lo complaure al senyor Bisbe, sinó que l' objecte primordial de la Professó era, com resa un dels capítols dels Estatuts de la Confraría de la Puríssima Sanch, «que quicun Dijous Sant se fassa per dita Ciutat solemne e devota Professó *cercant los moviments etc.*» Antigament lo misteri del S. Sepulcre era administrat y propi de la Confraría de S. Jordi que la formavan los Cavallers de la Ciutat, passant dit misteri á esser propi de la Confraría de la Sanch en 1776, per haverse aquella feya molt temps estingit. Finalment, del mateix llibre consta que «avent pogut en lo vespre del dia 23 de mars de dit any 1690, en que die esdevingué lo Dijous Sant, se feu la Professó en lo Divendres Sant, y se començá á las 3 horas del matí y se acabá á las 6 horas del mateix matí.»

LOS CATALANISTAS Y LES ELECCIONS

Determinat en la Assamblea celebrada á Reus lo criteri general de la agrupació catalanista en materia de eleccions, es inútil dir que no tenen fonament de cap classe les afirmacions que respecte de la actitud dels catalanistas de Gerona s'ha permés un periódich local, lo quin avans de ferles s'hauria d' haver enterat miltor, ja que poch ó gens li hauria costat saber que la única agrupació catalanista constituida á Gerona res ha acordat sobre las próximes eleccions y ni siquiera s' ha reunit pera tractarne. Si lo contrari hagüés succehit, questa agrupació hauria fet públich d' un modo autorisat son acort, ja que en sos procediments y en sa conducta está l' obrar sempre á cara descoberta y no emagar ni dissimular los motius dels seus actes y de les seves resolucions.

Consti donchs que de les afirmacions del periódich aludit no hi ha res de veritat. Pero, per si aquelles obheian al proposit de ficarnos los dits á la boca, no tenim inconvenient en dir clar la nostra opinió.

Nosaltres confessém ab tota franquesa que la manera com se preparan y se tractan de fer les eleccions próximes nos ha produxit un fondo desencant. Creyam, que donada la guerra de Cuba, la possibilitat d'un conflicte ab los Estats Units d'América, la situació compromesa de la nostra Hisenda, la questió trascendent de les aliàns que tot just s'insinua y pot portar-nos en lo peryndre mes dies de dos; lo patriotisme s'imposaria á tothom, al Govern, als partits y á la massa general del pahis, del pahis pacientíssim que sufreix y calla. Pero ní aquest té esma pera mourers, ni les desgracies d'Espanya son suficients pera que aquells renunciain, ni per una sola vegada, á la política mesquina y utilitaria de banderies y de personalitats y d'ambicions desatentades.

Fíxis qualsevol persona desapassionada en lo que passa en la nostra província, (y qui diu en la nostra, diu en totes) y veurá qu'aquesta vegada, mes que en les altres si fos possible, la lluya electoral presenta un caracter odiós y mesquí de lluya d'influencies personals, de satisfacció immoderada de rivalitats y amors propis sense cap ideal econòmic ni polítich; sense cap propòsit patriòtic, sense cap pensament definit sobre l'modo de posar remey á les nostres desgracies presents y futures.

Si les eleccions próximes haguessen sigut lo que les circumstancies exigeixen, un verdader recurs al pahis tot, pera que despertant ses energies y ses iniciatives, consultant madurament son estat y ses necessitats, hagués indicat als encarregats de conduhir la nau de l'Estat la derrota que mes convé seguir á la nació en tant crítichs moments; los catalanistas no hauria mancat á son puesto d'honor y pochs ó molts haurian mirat de concorrer á l'ebra patriòtica de la salvació d'Espanya. Ara devant de la farsa y de les mises de sempre, los catalanistas permanexerán quiets y recullits, travallant aisladament y poch á poch pera que la Patria vagi conequent cada dia mes á aquells polítichs egoistes sense cor y sense entrañies, y vingui temps que, repellintlos, puga veure lluir dies millors.

Y descendint al punt concret de les candidatures del senyor Pella y del senyor Herrero, nos correspon dir que al segon lo considerém com un transplantat, ab més arrels á Madrid que á Gerona, no significant la seva elecció tampoch cap ideal polítich, sino mesquines lluytes locals, com ho prova l'fet de que la inmensa majoria dels que en les eleccions anteriors lo votaren no pensavan en política com ell, com no pensan com ell la inmensa majoria dels que l'votaran aquesta vegada, y pel catalanisme res ha fet, ni se'n pot esperar; y en quant al senyor Pella, deplorém vivament qu' hagi volgut figurar en les files d'un partit polítich eminentment centralista com es lo conservador y recordant los bons serveys per ell prestats á la causa regionalista, alguns dels quins li han conquistat merescut renom y potser li han valgut l'esser posat avuy en l'encaixillat oficial, no 'ns podém convencer de que hagi renunciat á sos ideals y á les conviccions que ab tanta sinceritat y enteresa fa ben poch temps defensava.

Y.

La monarquia sense la base del Regionalisme es insostenible á Espanya y lo mateix la República si per desgracia la centralizadora triomfès

(Continuació)

V.—Atachs contra las diferencias regionals de Llengua y Lleys.—En temps de Felip V.—En los temps actuals.—Necessitat d'organizar la resistencia.

Los atachs de la gent nivelladora contra nostra llengua y contra nostra llei, encara que constants desde Felip V, no han revestit sempre una mateixa forma. Ja's presentan manyosos y traïdors segons las instruccions del mencionat Rey, ja atropelladors y desenfrenats particularment desde mitjans de sigle. En lo decret de Nova-Planta de 1716 s'ordena (cap. IV.) que las causas en la Audiencia de Catalunya se substancien en Castellà. Respecte de Mallorca á 11 de Dèembre de 1717 se consentí l'idioma (aixís lo califica) Mallorquí, pero adverteix lo Rey «se procurí manyosament introduuir la llengua castellana en aquells pobles que no la entenguin.»

Quant en 1707 (Lley 1.ª, Tit. 3.^r, Llib. 3.^r de la Novíssima Recopilació) abolí per dret, digué, de conquerir la llei d'Aragó y de València, manifestá son desitj de reduhir tots los regnes d'Espanya á la uniformitat d'unas mateixas lleys, usos, costums y Tribunals, governantse igualment tots per las lleys de Castella tan loables y plausibles en tot l'Univers. Aquesta inflor de la boudat de las lleys de Castella no durá més enllá del Bisnet del Rey, puig los mateixos cortesans conspiraren pera abolir los Majorasgos que era la crema de son dret civil, y la filla y l'net del Bis-

net de Felip V. se vegeuen las orellas plenes de la necessitat de derogar las demés lleys castellanas, que's portà á cap en 1889, pero ab la manía de pretendre que 'ls demés acceptessin las innovacions castellanas, com si fossin un gran bé. Si haguessin prescindit de las preocupacions de rassa que 'ls porta á que l' poder públich se fiqui, sens tó ni só, en contractes y Testaments, en lo régimen matrimonial civil, y en lo civil familiar, encara podrían tentarnos, pero mentres siguin idòlatras del Estat, sacrificantli l'dret privat, diré sempre, l'Via fora!

Los gobernants de la época moderna que han tractat d'enlluhernar lo Trono de mal prestigi, encare viuen, fentli creure que tals son las corrents de la voluntat Nacional en favor d'una sola llengua y de una sola llei per tota la Nació. No ab paraulas sinó ab fets havém confós la impostura. Aixís es que mètress més s'ha perseguit nostra llengua, més gallarda y més forta s'ha desenrotllat nostra literatura, estimulada per l'esperit de protesta. Si 'ls cants de nosaltres poetas ab prou feynas resonan més enllá del Ebro en cambi s'espandeixen falaguers per los Pirinens y per sobre las onades del mar llatí cap á Europa.

Pera suplantar nostra vida jurídica suposaren los uniformistas que tots los pobles de la Monarquia desitjaven l'obra projectada del Còdich Civil, pera ab tal engany extender sa observancia uniforme per totes las regíons; més tal intén produhi una serie de protestas de que més tard ne donarém compte. Ara cal fixarse en la gravetat de voler arrencar del cor de la gent son dret privat, atentat que condempan totduna los homes de religió y de ciencia y la práctica dels mateixos conquistadors fora de Felip V. en los primers temps de la guerra de successió, 1707, puig que luego mudá de parer y de conducta respecte d'Aragó y Catalunya al establir lo régime de las Novas Plantas.

Poch los fa á molts homes de nostre parlament que las costums engendradoras del dret privat vagin per disposició del cel de poble á poble. Prou saben que sustituixit lo dret propi de cada gent per altre de pòstis, importa no sols la perdua de son carácter com ha succehit als valencians, sinó de la naturalesa constitutiva de sa personalitat. Aixó plà es á lo que tiran, á destruir la nostra genialitat y la virtut de nostra existència. Prou saben també que fins los mateixos Pagans, Romans y Moros y fins lo Goth reservavan al poble de la Iberia l'us de la seva llei privada y de la seva llengua en los Estrados dels Tribunals; pro la superbia del Gobernant modern ó castellanista no repara en semblants respectes y ab cor de roca decreta en llurs conciliabuls, que tots los espanyols s'enmontlin á sa semblantsa y ve preparant y teixí la camisa de forsa per lograrho, y ho fá prevalentse d'una majoria Parlamentaria interessada en monopolizar los ressorts del Poder Suprèm y colocar por tot arreu los seus allegats. Y á fi de que no 'ls sigui obstacle la llengua y l'dret sacrifican los pobles al egoisme de la causa per la que plantejan, convertint los paissos diferencials en materia de explotació militar y burocràtica. Per molts d'ells ha sigut com no escrita la excepció constitucional al principi d'unitat de còdichs y fan orellas sordas als prechs dels ofesos y fins s'irritan contra nosaltres paisans si no 'ls entenen ó tornan per son dret y dignitat. Exemples d'aixó se'n trobarán molts en los Estrados dels Tribunals y també en los cuartels, y á fi de que cessi semblant estat depressiu convé esforçar-se perquè la causa del Regionalisme triomfi y s'prossegueixi en los treballs de contrarest. aixó es, que de la mateixa manera ab que cada dia apretin los uniformistas, s'alsi y organisi la resistència no sols catalana, sinó de las demés regions que s'ufreixen pe la mateixa causa.

F. ROMANÍ Y PUIGDENGOLAS.

(Seguirà)

FUNCIONS RELIGIOSES DE LA SETMANA.

DIUMENGE DE RAMS.

Iglesia Catedral.—Ofici solemne en la hora de costum y sermones de Quaranta horas segons lo quadro (V. lo final de la plana.)

DIUMENGE

Excm. Cabildo Catedral.	4 á 5	R. P. D. Pere Lleal, misioner.
Excm. Sr. Gobernador Civil.	5 á 6	M. I. Sr. Don Anton Cervantes de la Rosa.
Excm. Ajuntament.	6 á 7	R. D. Pere Collell.
Collegi d'advocats.	7 á 8	R. I. Sr. Don Anton Cervantes de la Rosa.
Confraria de la P. Sanch.	8 á 9	R. P. D. Pere Lleal.
Apostolat de la Oració.	9 á 10	R. P. D. Joseph M. Perera.

DILLUNS

Associació de les Filles de Maria.	10 á 11 matí	R. D. Abdon Rosa.
D. ^a Rosa de Ferrer de Carles.	11 á 12	R. P. D. Jaume Maresma. S. J.
D. ^a Dolors Armet Vda. de Capellá.	12 á 1	R. P. D. Manel de La Calle.
Congregació de la Inmaculada y de St. Lluys.	1 á 2 tarde	R. P. D. Jaume Maresma.
Centre Moral Gerundense.	2 á 3	R. D. Pere Lleal, de la Casa Missió.
Hospici Provincial.	4 á 5	R. D. Abdon Rosa.
Confraria del Sagrat Cor de Maria.	5 á 6	R. P. D. Jacinto Febrés.
D. ^a Adelaida de Maranges Vda. de Pastors.	6 á 7	R. P. D. Joseph M. Perera.
Sra. Comtesa de Berenger.	7 á 8	R. P. D. Joan Serret.
Cofradía de la Passió y Mort.	8 á 9	R. P. D. Pau Bartrolí, S. I.
Associació de Sres de la Vela y Oració del Sant Sagrament.	9 á 10	R. D. Abdon Rosa.

DIMARS

Circul de St. Narcís.	7 á 8 matí	R. P. D. Jaume Maresma.
-------------------------------	------------	-------------------------

Parroquia de S. Félix.—A dos quarts de 10 solemne benedicció de palmes y rams y ofici solemne ab Passio cantada á veus.

Parroquia del Mercadal.—A les 8 del matí benedicció de palmes y rams.

Iglesia del Carme.—A dos quarts de 9 del matí, benedicció de palmes y ofici ab Passió.

Iglesia de S. Martí.—Benedicció de palmes y ofici solemne á les 8 del matí.

DILLUNS SANT.

Iglesia Catedral.—Continúa la funció de Quaranta horas.

DIMARS SANT.

Iglesia Catedral.—Continúa la funció de Quaranta horas.

DIMECRES SANT.

Iglesia Parroquial de S. Feliu.—A les 4 de la tarde Maitines y Laudes solemnes cantades.

Capella de la Purissima Sanch.—A la 6 de la tarde sermó por lo Rnt. D. Sebastiá Gibert y solemne Miserere.

DIJOUS SANT.

Iglesia Catedral.—Ofici á la hora de costum y exposició de sa D. M.

Parroquia de S. Feliu.—A les 10 ofici solemne y exposició de sa D. M. en lo monument.

A les 4 de la tarde solemnes Maitines y Laudes cantades.

Parroquia del Mercadal.—A les 9 del matí ofici solemne ab exposició de sa D. M.

Iglesia del Carme.—A les 10 ofici solemne ab exposició de sa D. M. en lo monument. A les 8 de la nit sortida de la fúnebre professó.

Iglesia de la Mercé.—A dos quarts de 10 ofici solemne.

Iglesia de S. Pere.—Ofici solemne á les 8 y Comunió general.

Iglesia de S. Martí.—Ofici solemne á les 8.

DIVENDRES SANT.

Iglesia Catedral.—Ofici de reserva.

Parroquia de S. Feliu.—A les sis del matí sermó de la Pasión de N. Sr. J. C. que predicará un Rnt. P. Jesuita després del qual se farà la collecta manada per lo S. Pare en favor dels llochs sants de Jerusalem. A les deu los oficis divins y reserva del SS. del monument. A les dotze hores funció de la set paraules ó tres hores de agonia de N. Sr. J. C. en la Creu dirigirà aquest piadós exercici lo Rnt. P. Sarret S. J.—A les quatre solemnes Maitines y Laudes cantades. A les set de la tarde solemne Miserere cantat per la Capella de música de la Catedral, adoració de la Santa Creu y sermó que predicará un Rnt. P. de la Companyia de Jesús. Acabada la funció sortirà la professió que tots los anys celebra la Arxiconfraria de la Passió y Mort de N. S. J.

Capella del Hospital.—A dos quarts de tres de la tarde funció del Via-crucis.

En totes les demés Iglesies y á les mateixas horas del dijous hi haurá l'ofici de reserva.

DISSAPTE SANT.

Parroquia de S. Feliu.—A les 8 del matí benedicció del foix, ensens, fonts bautismals y solemne ofici.

Iglesia del Carme.—A les 8 del matí benedicció del cir pasqual y ofici de Aleluya.

MONUMENTS

Los que se poden visitar lo Dijous y Divendres Sant, son: Sta. Iglesia Catedral,—Ex-colegiata de S. Feliu.—S. Lluch.—Iglesia de les monxes Capuxines.—Iglesia de S. Pere.—Nuestra Sra. del Carme.—S. Martí.—Monjes Josefines.—Capella des Escolapies.—Iglesia de la Mercé.—Capella de les Monjes Beates.—Iglesia del Mercadal.—Iglesia de les monjes Bernardes.—Capella del Hospici.—Capella del Hospital.—Iglesia de les monjes Adoratrius,—Capella de les germanetes dels pobres.—Monjes de S. Daniel.—Pont-Major.

CORRESPONDENCIA

Sr. Director de Lo GERONÉS

Olot 26 de Mars

En mitj de la fetor de podridura, que exàla una època de eleccions, majorment aquesta, se passa en nostra vila alguna hora bona, encara que son tan claras, com les esglésies de Sant Quintí. Alguns artistes que envian travalls à la exposició de Barcelona han exhibit aquests en un taller, que fou freqüentat lo passat diumenge per molta gent, existint agradosament impressionat lo públic, que prefereix eixos espectacles instructius, als asquerosos repugnats que ofereix la política d' aquets dies.

En Menció Domenge hi tenia diferents pahisatges, que 's fan notar per la riquesa de color; algun d' ells de grans dimensions, seria prou digne de figurar en un museo, per exemple, de nostra província; mes no es aquesta època aproposit per parlar de tals empreses, ni de tributar cult à las manifestacions mes enlayardades del sentiment.

En Berga fill, escultor, exposa una academia d' un vell, un vest destinat à una professió, y diferents testas de noys y noyas. En Devesa acabava de modelar una magnifica figura, representant una noya fent oració, quan se li ha esbadellat lo motlló, y ha segut la mala sort de perdre la estàtua, que representava llargues setmanas de travall. Aquest accident ha sigut causa de que no ha pogut exposar sino un cap, que també destina à Barcelona.

Innumerables academias, estudis de tota mena, ab llapis y ab carbó, apuntacions y aquarelas, omplien las parets del taller, demonstrant aquests travalls, la perseverancia infadigable que honra à los artistes, quins eixintse de la vulgaritat y de la rutina emprèn las vias del gran art, ab fe verdadera, y sense estimol de corporació que per ells s' interessi.

En lo mateix taller restà exposada l' dimecres prop passat la missimma urna destinada à guardar los ossos del comte de Taüro, y que deu esser collocada aviat en lo monestir de Ripoll. L' Ajuntament de Besalú, ab un patriotisme que l' honra, y respecte pels seus antepassats digne d' imitarse, ha cedit los uns blocs d' alabastre que per dit si se necessitaven. La urna, fàcia del Centre Català de Olot, es costejada per suscripció, ls noms dels donants s' escriuen en un pergamí, que serà col·locat à dins de la mateixa. Lo pergamí es dibuixat y policromat en Bega fill, imitant los manuscrits de la època del comte, los baixos relleus que adornan lo plafó central, vuydats en bronze pel senyor Barberí, son modelats també pel citat escultor y en Devesa.

La primavera 's presenta bé despresa d' aquesta pluja, y es deure que aviat començaran d' arribar artistes à prepararse per exposicions del 97, y que durant l' istiu proxim passarem alerato agradable, si no ho destorban en Maceo y en Maxim Gómez, emportantens tot lo jovent d' aquesta terra, que marxa cap Cuba en fornadas aterradoras, y en número molt més crescut de las provincies de Castella, deixant à moltissimas famílies separadas y en lo major desemparo, fent que comensi à regnar moltes casas la miseria mes espantosa.

JOAN DE JUANNES.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT—Sessió del 23 Mars—Pressidida pel senyor i ab assistència de 12 regidors se celebrà sessió ordinaria en què se feren els següents acorts:

Aprobar varijs comptes pendents de pago.

Concedir permis pera practicar obras á don Lleoni Torroella, y Narcís Figueras y Á. Maria Nadal.

Deixar sobre la taüla un dictamen de la Comissió d' Hisenda proposant una indemnisió pera la companyia arrendataria dels sumis.

Aprobar la recepció de la font del Carrer de Font-major. Auxiliar ab 60 pessetes á don Joseph Cerezo pels gastos de curació de un de sos fills mossegat per un gos, y Nombrar carreter de la Devesa á don Joseph Pedrosa.

La setmana passada morí à Palamós don Joan Albert germà nostre distingit amich y corresponsal á San Feliu de Guixols y Salvador, à qui y á sa familia accompanyem en lo sentiment de la pèrdua que han sufert.

Ha sigut nombrat Secretari de Bañolas en substitució de nos company don Joan de Porciolles, notari de Ager, lo advocat Candi Gelabert, germà de nostre amich y consoci don Pere.

Han començat en lo Ateneo Barcelonès la sèrie de conférencies que se donaran en nostra païsa en aquell il·lustrat Centre. La primera per D. J. Puig y Cadafalch y versá sobre la arquitectura romànica catalana.»

Per Real Ordre de 10 del corrent que se inserta en la Gaceta del 24 del mètix, se amplia la habilitació de l' Aduana de San Feliu de Guixols, pera la importació de suro tallat en carrachs, de carrar y fer taps, gavinetas ó fullas de acer per torns y tallar taps á ma, pedras de afilar, esmerils per torns, y màs pera tallar, equilibrios y marcas taps.

S' estan fent à Balaguer travalls pera la constitució de una selva catalanista. Entre 's elements suscrits s' hi comptan las mas influyentes y de mes respectabilitat d' aquella comarca. Celebrarérem sigui prompte un fet.

Segons notices lo dimars de Pasqua se celebrarà á Romanyà la Selva una missa nova en la quina es padrà lo conegut propietari don Pere Cama y dirà lo sermó lo Rvt. P. Maresma, à qui padrà ha posat per condició que devia esser català, estant redactada també en nostra parla las invitacions que s' estan imprimint.

Nostre aplauso al senyor Cama.

Sembla que tracta de crearse en aquesta Ciutat una Escola Normal de mestras.

El dia 3 del próxim acaba el plazo voluntari per provehirse de cèdula personal en aquesta Ciutat. Fins aquell dia s' expediran sense recàrrechs en les Oficines d' Hisenda tots los dias de 9 à 2 del matí y de 4 à 6 de la tarde incluses las festas.

Dijous passat tingué lloch en la Academia de Llegislació y Jurisprudència de Barcelona la sessió reglamentaria en la quina va discutirse y votarse la proposició presentada en la anterior referent al us de la llengua catalana devant los Tribunals de justicia.

Fou aprobada la proposició per 49 vots contra 13.

Per falta d' espay no la insertém en lo present número com vam prometre, pro ho ferém si Deu plau en el próxim.

Continúa encara de gravetat nostrre estimat amich y consoci lo distingit farmacèutich don Joseph M. Perez y Xifra. Desitjém una pronta millora.

—FIRAS Y FESTAS—*Firas.* No n' hi ha cap en la vinente setmana.

Festas majors—Dia 5 Abril Mieras.

—J. LLINÁS Y C. A.—*BANQUERS.*—*Ciutadans*, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran comptes corrents ab interès.

—CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.—*Ciutadans* 16, y *Llebre*, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dious y dissaptes de 9 à 1 y 'ts diumenges de 10 à 12.

Pera les devolucions los mateixos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres detalls.

L' UNIÓ AGRÍCOLA, INDUSTRIAL Y COMERCIAL.—*Emissió de 20.000 accions de 125 pessetes una.* En les oficines de la casa de banca J. Llinás y Companyia, queda oberta durant les hores de despatx que la matxeta té establecida, la suscripció á les espressades *Actions*, y se proporcionan los prospectes y demès notícies que s' ecessin.

SECCIÓ LITERARIA

Lo Diumenge de Rams

Avuy he entrat á l' església à veurer benehí 'ls rams; jo no portava cap palma ni un brot de llor en la mà, hi hé anat sense la mare, no hi he vist cap dels companys, ni una cara coneiguda hé trobat á mon voltant. Y fins les voltes del temple mudes per' mi n' han estat, perque só nou sota d' elles y poch m' han sentit pregar. Ay trist! que no era l' església hon he après de persignam! Mes la grogor de les palmes y 'ls cantichs dels escolans, dels nins la cara riallosa, y la fressa dels sens rams, y del vert lloret l' aroma ab lo d' encens barrajat, de boniques recordances m' han duyt un hermos axam, y ab la remor que ells feyen, volant entorn de mon cap, á mon ànima ensopida com l' han feta dexondar! he vist d' un sol que s' ponja per may més veure á llevant la llum rosada y tranquila, la llum de mos primers anys y he vist les flors que florien á son esguart virginal. D' un monja perdut de vista dins la bromada amagat, he tornat veurer les terres hont mos peus no tornarán, y del recort ab les ales m' ha vingut lo suau ambat rublert de flayres del cel, que may més m' orejarán. Y 'ls noyets que m' enrotllavan, la professió tot mirant, devant de mos ulls alsantne los seus rams engalanats y ab les fulles de ses palmes fregantne lo meu cap baix m' he pensat que 'm convidavan perquè á sa festa 'm juntás; y veient ses alegrías enveja he tingut.... ¡més ay! que hauria fet d' una palma sens tenir lo cor d' infant! Y acorantme la racança mos ulls s' han humitejat, y oferint á Deu mes llàgrimes hé vist devant del altar un vell que també plorava la professió tot mirant. Y mentres lo plor me queuya en un temple hont era estrany, en la església de ma terra ma germana duya 'l ram ab la mare á benehirllo per fer fugí 'l temporal ab lo fum que al cel se'n porta les pregaries de la llar. Ay mare! si vos sabes que lo fum benheit hi val per les tempestats de l' ànima, faríam cremar un ram de llor que avuy á l' església

ma germana haurá portat.

Eix matí he entrat al temple à veurer benehí 'ls rams, jo no portava cap palma ni un brot de llor en la mà, sols un munt de fulles negres dins mon cor duya amagat. Ja fá temps que ab les mans vuydes vaig al diumenge de rams!

JAUME COLLELL.

Barcelona, Diumenge de rams de 1870.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Diumenge, 29—*Ram S. Eustassi ab. y s. Bertoldo cfs.*
Dilluns, 30—*S. Joan Climach ab.*
Dimarts, 31—*Sta. Balbina vg. y mr.*
Dimecres, 1—*Sta. Teodora mr. y s. Venanci b. y mr.*
Dijous, 2—*Sant. S. Francisco de Paula fdr.*
Divendres, 3—*Sant. S. Benet de Palermo cf.*
Dissapte, 4—*Sant. S. Isidro arq. de Sevilla.*

QUARANTA HORES.

Avuy se troben en la Santa Iglesia Catedral.

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del dia 28 d' Mars

Species.	Mesures.	Pesets
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	14'00
Mestall.	"	12'00
Ordi.	"	7'50
Segol.	"	11'00
Civada.	"	7'00
Besses.	"	11'
Mill.	"	11'
Panis.	"	10'00
Blat de moro	"	10'50
Llobins.	"	7'25
Fabes.	"	11'00
Fabò.	"	12'00
Fassols.	"	22
Monjetes.	"	19'00
Ous.	Dotzena.	0'75

COTISACIÓ Y CAMBIS

DIA 27 DE MARÇ DE 1896

EFFECTES PÚBLICHES

Interior.—(fi de mes)	66'00
Id. (fi de próxim)	63'00
Exterior.—(fi de mes)	90'03
Id. (fi de próxim)	76'07
Amortisable	78'00
Billets hipotecaris.—Isla de Cuba.—emisió 1886	83'12
" " " " " 1890	72'25

—ACCIONS—

anch Hispano Colonial	66'50
F. C. de Tarragona á Barcelona y Fransa	20'60
" " de Medina, Zamora, Orense á Vigo	09'90
" " del Nort d' Espanya	23'80

—OBLIGACIONS—

F. C. Almansa, Valencia y Tarragona	79'00
" T. B. y F.—6 por 100	93'00
" " " 3 por 100	53'35
" " " " no hipotecadas	88'00
" " Medina, Zamora, Orense á Vigo.—3 por 100	34'00

—CUPONS—

Cubas	benefici 18'00
4 per 100 Exterior	18'00

Interior y amortisable 1.º Enero 1896 dany 00'00

—GIROS—

Franchs.—8 días vista	19'40
Lliuras esterlinas.—90 días vista	30'12

SECCIO D' ANUNCIS

SUCURSAL JUNCOSA

13 Plassa de la Constitució 13,
Gerona

DESPATX CENTRAL
10 FERNANDO VII 10
BARCELONA

Aquesta antiga y tan acreditada casa se dedica únicamente al comer de XACOLATES, SUCRES, CAFÉS y THÉS.

Reb directament los lleigitims sures de la illa de Cuba, els cafés de Puerto-Rico HACIENDA, MARTINICA, MAYAGUEZ, MOCA Y CARACOLILLO de CEYLAN; de aquí el gran consum qu'es fa d'aquests articles.

Aquesta casa torra diariament lo café y se distingeix per la calitat y pureza d'ell.

Recomana que per obtenir un bon café aromàtic y fort se usin las barrejas en iguals parts del MOCA y PUERTO-RICO, així com lo CARACOLILLO y MOCA, evitant sempre que bulli puig que deu ésser una pura infusió.

Gran surtit de THÉ del Nort de Xina y del Japó. Aquesta excellent beguda sols pot obtenirse en las classes diates ORANGE (Carte Rouge) LIPTON, ORANY PECCO, MENLANGE.

Especialitat en lo SOUCHONCH. Aquesta classe es el mes fort y deu emplearse en menos quantitat de la que generalment se usa; una lliure de THE SOUCHONCH equival à 4 lliures d'altres thés.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Ayqua Minòxima vegetal pera tenyir lo cabell. No te riva en lo mòn, perquè á més de sos efectes marevollosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent específich, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,
GERONA.

Grans rebaxes al engrós.
També s' troba de venda en dit establiment la

TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

EDICIÓ DE PROPAGANDA DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PERMITIT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del «CENTRE CATALÀ», de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

OBRA NOVA

DELIBERACIONES

DE LA

Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s' hi pronunciaren y llegiren, y as bases definitivament aprobadas pera la **Constitució regional catalana**, se ven al preu de DOS PESETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Geronia.

IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓ

MANEL LLACH

Ferreria Vella, 5

GERONA

Mercaders (Neu) 12

Impressió de tota classe d' obres, folletons, circulars, sobres, paper comercial, tarjetas, esquelas mortuorias, facturas y demés objectes referents al ram d' Imprempta.

Assortit de tots los documents y demés objectes pera la Guardia Civil.

Documents pera los Municipis y Jutjats municipals.

Encuadernació de tota classe de llibres per luxosos que sian.

Preus sumament baratos

500 fulls de paper comercial timbrat 5 ptes. | 1000 sobres comercials timbrats 5 ptes.

FERRERIA VELLA, 5--GERONA

ó, immediatament d' ocurrer la seva mort, à la persona designada per ell mateix.

Termes fixos.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquests segurs participan en un **50 per 100** dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT
Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia
SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT
Rentes Vitalicies.

Delegat General d' aquesta província:
Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA,

ESTABLIMENT

DE
Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la próxima temporada; los prens sumament econòmichs.

CAMISERIA.—ASTRERIA PER NOYS
Especialidad en trajes pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

FONTBERNAT—Callista

—(Ulls de poll)—

S' ARREGLAN LOS PEUS Á DOMICILI
PROGRÉS, 23—Perruqueria.

LA PREVISION

Primera Companyia Espanyola dedicada exclusivament a SEGURS SOBRE LA VIDA AB PRIMA FIXA

Dormitori de Sant Francesch, 8, principal.—BARCELONA.

Agent à Gerona—BEATAS, 2
D. Narcís Boada y Guyó

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.

SALT

Molí Fariner

Sistemas AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

SABATERIA

DE
JOSEPH M. VENTOS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.
Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.

ESTABLIMENT Y TALLER

DE
PAU CASSÁ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pesetes la pessa.

Cromos, motilles, trasparentes y cuadros.

Novetat, bon gust y econòmia

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca».

Redacció y Administració: Cort-Real núm. 7.-4.er

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona	1 peseta	trimestre
Fora	1'25	id.
Estranger	1'50	id.

Un numero sol, 10 céntims